

Lausunto

25.10.2024

Asia: VN/30890/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta ulkoministeriön asetukseksi ulkoasiainhallinnon suoritteiden maksullisuudesta vuonna 2025

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

(Viite: VN/30890/2023)

PUOLUSTUS- JA ILMAILUTEOLLISUUS PIA RY:N LAUSUNTO luonnoksesta ulkoministeriön asetukseksi ulkoasiainhallinnon suoritteiden maksullisuudesta vuonna 2025

PIA kiittää mahdollisuudesta lausua ulkoministeriön asetulusuonnokseen. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maksulliseksi useita nykyisin maksutta käsiteltäviä ulkoministeriön suoritteita. Esityksessä ehdotetaan maksujen asettamista muun muassa kansallisen turvallisuusviranomaisen (NSA) myöntämiin henkilöturvallisuusselvitystodistuksiin (PSC) ja yritysturvallisuustodistuksiin (FSC) sekä vientivalvontalupiin.

PIA ymmärtää ulkoministeriön esityksen maksujen asettamiseksi ja esityksessä olevien maksujen esitetyn suuruuden. Tähdennämme kuitenkin, että elinkeinoelämälle on tärkeää maksullisten suoritteiden, kuten turvallisuusselvitysten ajantasainen käsittely ja ripeä toimitus. Tällä hetkellä yritykset joutuvat odottamaan esimerkiksi PSC-todistuksia jopa useita kuukausia. Tilanne on kestämaton ja vaikeuttaa yritysten liiketoimintaa, yhteistyötä kansainvälisissä järjestöissä ja hankkeissa mukaan lukien Nato sekä yritysten rekrytointeja. Korostamme, että viranomaisten resurssit tulee olla mitoitettu siten, että ne pystyvät vastaamaan myös elinkeinoelämän tarpeisiin myös kiireellisesti. Lisäksi korostamme, että maksujen tulee pysyä aina kohtuullisina, jotta ne eivät haittaa yritysten kykyä pärjätä julkisissa hankintakilpailuissa ja kansainvälisissä TKI-hankkeissa.

Asetuksen perustelumuistion vaikutusarviointi yrityksille on lyhyt. Siinä kirjoitetaan kokonaisuudessaan, että:

”Suomalaisten vientiyritysten, etenkin pienten ja keskisuurten yritysten, asema kansainvälisessä kilpailutilanteessa saattaa osittain heikentyä vientivalvontalupien käsittelymaksujen muuttuessa maksullisiksi. On mahdollista, että pieniarvoiset viennit voivat tyrehtyä, koska käsittelymaksu ylittää viennin arvon eikä kannusta yritystä osallistumaan vientiprojekteihin. Lisäksi käsittelymaksu lisää yritysten hallinnollista taakkaa.”

Yhdymme tähän arvioon. Haluamme lisätä kuitenkin, että maksullisuuden asettamisella voi olla vaikutusta myös suurikokoisimpiin vienteihin. Suoritteiden maksullisuus nostaa yritysten yleiskustannuksia, jolloin ne voivat haitata julkisissa hankintakilpailuissa menestymistä.

Karanko Tuija
Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry